

385 20. Okt. 1896: 1. Beh. af

at man kan sige, at de stærke for vort Arbejde saaledes, at det kan udføres paa en Maade, der bringer Udbytte. Jeg spørger, men jeg venter ikke paa Svar fra det ærede Medlem, fordi den højtærede Konseilspræsident har svaret for sig selv og for det ærede Medlem, og Svaret lød: *modus vivendi*. Det ærede Medlem for Ringsted (Zahle), som talte forleden, udtalte, at saavidt som det var ham bekendt, havde vi ingen Forsatning her i Landet. Jeg opfattede det ærede Medlems Øtring i saa Henjende som en Taleform, der ikke skal forstås rent bogstaveligt. Jeg mener nemlig, at vi have en Forsatning her i Landet, men en Forsatning, som Højre har tilsidejat ved Provisorismen, og en Forsatning, som de moderate have fornegtet ved Forliget, og som de ærede Medlemmer for Middelfart og Præsto Amts 6te Valgkreds (Bojsen), for ikke at glemme den første og den største, frendeles fornægte, naar de sige deres: *Ths!* lad være med at spørge, lad være med at granke fæmtdige Stillinger og Hensigter, eller hvad der ellers kan være af Interesse. Den højtærede Konseilspræsident har været, og det tilkommer ikke mig at gaa i Enkelthederne med Hensyn til dette Svar, det overlader jeg ganske til de ærede Medlemmer, som have østet Svaret. Kun maa jeg have Lov til at udtale min Forbavelse over, at den højtærede Konseilspræsident talte, som var det en Privatmand fra Gaums, der talte til en tilfældig Forsamling, der mulig kunde tænkes at interessere sig for, hvad denne Privatmand mente om Forliget og Forligets Karakter. Dette forbavser mig; thi det, som det gjaldt om at faa at vide, var ikke det, men hvad den højtærede Konseilspræsident mente Egenkab af Ministeriets Chef. Det var det, der havde Interesse. Men, der synes det ærede Medlem for Præsto Amts 6te Valgkreds at være særdeles enig med Konseilspræsidenten i den Stilling, han har indtaget, at det ikke var det, vi skulde have frem. Den højtærede Konseilspræsident sagde: Hvad Spørgsmaalet om min egen Stilling angaar, saa ligger det ikke for i Djeblikket. Det ligger ikke for, hvorledes jeg bør stille mig, naar det Spørgsmaal for Alvor trænger sig paa, om Forliget duer til noget. Det var det korte Indhold af de mange smukke Sætninger. Men det er netop et Spørgsmaal,

Finansloov, f. 1897—98.

386

som ligger for, det er netop et Spørgsmaal, som maa stilles stadig og stadig, og som ligger for hver Dag og hver Time. Det er det Spørgsmaal: Hvorledes stiller den til enhver Tid værende Regering sig til Forsatningen? Det er ikke noget, som man kan vise fra sig ved at sige: Det ligger ikke for. Det ærede Medlem for Præsto mente, at det var ganske naturligt, at den højtærede Konseilspræsident svarede saaledes. Stant det ærede Medlem citerede Konseilspræsidentens Udtalelser ordret, var det ret betegnende, at han ikke kunde føre Citatet til Ende. Det ærede Medlem sagde nemlig, at Konseilspræsidenten stod det Spørgsmaal fra sig, fordi det ikke var stillet til ham, men det var jo netop stillet til ham, og saaledes udtalte han sig heller ikke, men han sagde, at det laa ikke for. Men det tillader jeg mig at hævde, og det skal siges højlydt, at det Spørgsmaal ligger for og maa ligge for, hvorledes den Regering, der til enhver given Tid sidder ved Roret, stiller sig til Forsatningen. Jeg forstaa saa overordentlig godt, at det ærede Medlem for Middelfart (Lohmann) og det ærede Medlem for Præsto Amts 6te Valgkreds (Bojsen) vilde forbigaa dette Kardinalpunkt i Tavshed, ligesom jeg forstod det ærede Medlem for Aalborg (Stramsen), da han talte om, at det var en Skat, man gravede efter, da man stræbte efter Forliget, og som han sagde, naar man graver efter Skatte, skal man være tavst. Jeg forstaa meget godt denne det ærede Medlems og hans Partis Stilling, ligesom jeg forstaa, at de, som udleverede Skatten, ere interesserede i denne Tavshed. Men jeg vil sige, at det var ikke ærlig, Skattegravning, og den Skat, denne *modus vivendi*, som de ventede, vil ikke bringe dem Held og Lykke, det ville de nok komme til at erfare i Tidens Løb. Det ærede Medlem for Aalborg, med hvem jeg kun skal bestæftige mig ganske kort, udtalte senere, at vi fra Venstres Side maatte erkende, at der ikke er faldet noget udæskende eller udfordrende Udtryk fra Højres Side i flere Aar, og paa Foranledning af en Afbrydelse føjede han saa til: Ikke i denne Sal. Jeg holder mig nu til det første, altsaa, at der ikke fra Højres Side er faldet noget udfordrende Udtryk i de sidste Aar. Hvis det ærede Medlem havde været med i Fællesudvalget, der